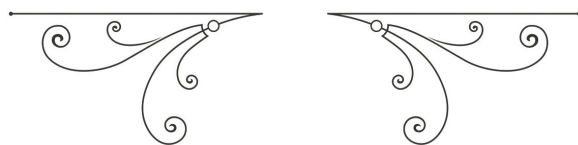

برنامه

جناب آقای مهندس محمد جواد آذری جهرمی

وزیر پیشنهادی

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

مرداد ۱۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۱	سوابق علمی، تخصصی و اجرایی
۱	مشخصات فردی
۱	تحصیلات
۱	سوابق اجرایی
۱	سایر مسئولیت‌ها
۲	مطالعات و پژوهش‌ها
۲	تخصص‌های مرتبط
۲	سایر ویژگی‌ها
۳	خلاصه عملکرد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در بخش ICT در دولت یازدهم
۳	الف: زیرساخت‌ها
۳	ب: دسترسی
۴	ج: برنامه آینده تا پایان دولت
۵	رویکردها و برنامه
۵	۱. مقدمه
۵	۲. بررسی تحولات جهانی ارتباطات و فناوری اطلاعات
۸	۳. تحلیل وضع موجود بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در ایران
۸	۱،۳. تحلیل عوامل درونی
۸	۱،۱،۳. تحلیل متغیرهای اقتصادی
۱۰	۲،۱،۳. تحلیل شاخص‌های کلیدی بخش
۱۰	۳،۱،۳. تحلیل عوامل بحرانی موفقیت (CSFs)
۱۰	۲،۳. تحلیل ذینفعان
۱۱	۳،۳. تحلیل عوامل محیطی
۱۲	۴،۳. بررسی اسناد بالادستی مرتبط با بخش
۱۴	۵،۳. موضوعات استراتژیک
۱۴	۴. برنامه چهار ساله وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

۱۴	چشم انداز	۱,۴
۱۴	استراتژی کلان	۲,۴
۱۴	اهداف کلان استراتژیک	۳,۴
۱۵	راهبردها	۴,۴
۱۵	اهداف خرد استراتژیک	۵,۴
۱۶	سیاست های اجرایی	۶,۴

سوابق علمی، تخصصی و اجرایی

مشخصات فردی

- نام و نام خانوادگی: محمد جواد آذری جهرمی
- متولد سال ۱۳۶۰ - جهرم
- در خانواده مذهبی وفادار به آرمان‌های اسلام، ایران و انقلاب با تقدیم یک شهید و یک جانباز

تحصیلات

- دانش آموخته مهندس برق قدرت دانشگاه صنعت آب و برق

سوابق اجرایی

- معاون وزیر، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل شرکت ارتباطات زیرساخت / ۱۳۹۵ تاکنون
- عضو هیات مدیره شرکت ارتباطات زیرساخت / ۱۳۹۳-۹۵
- عضو غیر موظف هیات مدیره شرکت خدمات ارتباطی رایتل / ۱۳۹۳-۹۵
- مدیرکل امنیت سیستم‌های ارتباطی در سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی / ۱۳۸۸-۹۳

سایر مسئولیت‌ها

- عضو کمیسیون عالی تنظیم مقررات شورای عالی فضای مجازی
- عضو کمیسیون عالی ارتقای تولید محتوای شورای عالی فضای مجازی
- عضو ناظر کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات رادیویی
- رئیس پدافند غیرعامل وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
- رئیس کمیته ارتباطات ستاد بحران کشور
- مجری طرح اجرای وظایف صیانتی و اجتماعی و فرهنگی در خصوص ارتباطات و فناوری اطلاعات
- مسئول کمیسیون مشترک ICT ایران و عراق
- مسئول کمیسیون مشترک ICT ایران و روسیه
- نماینده جمهوری اسلامی ایران در اجلاس APT

- رئیس کمیته ارتباطات اربعین در وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
- دبیر برگزاری جشنواره ملی کیفیت فاوا
- دبیر همایش بینالمللی ایران کانکت ۲۰۱۶

مطالعات و پژوهش‌ها

- بررسی مدل‌های اقتصادی ترانزیت ارتباطات بین الملل در ایران
- بررسی مدل اقتصادی شبکه ملی اطلاعات و نحوه تعرفه گذاری آن
- بررسی تغییرات اکوسیستم زیرساختی کشور در برنامه ششم توسعه کشور
- بررسی علل عدم موفقیت سرویس های بومی در عرصه فضای مجازی و راهکارهای رفع آن
- بررسی مدل‌های فنی صیانت از فرهنگ در فضای مجازی
- بررسی مدل‌های کسب درآمد و توسعه بازار در حوزه پیام رسانی بومی
- بررسی تفاوت‌های حقوقی نظام اعمال حاکمیت در ایران و سایر کشورها
- بررسی مدل توسعه شبکه های نسل ۳ و ۴ موبایل در ایران متناسب با شرایط بازار
- بررسی علل خاموشی سراسری شبکه برق کشور در سال ۱۳۸۲

تخصص‌های مرتبط

- آشنایی کامل با طراحی ، مهندسی و مدیریت شبکه های انتقال نوری
- آشنایی کامل با طراحی ، مهندسی و مدیریت شبکه های مبتنی بر IP
- آشنایی کامل با مدیریت شبکه های نسل جدید
- آشنایی با شیوه و مدل های نوین مدیریتی بخش‌های عمومی و خصوصی

سایر ویژگی‌ها

- مدیر اجرایی برتر در جشنواره شهید رجایی سال ۱۳۹۵
- اولین کاندیدای متولد پس از انقلاب پیشنهادی برای کسب مقام وزارت
- رتبه برتر کنکور مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد
- آشنایی کامل و تسلط به زبان‌های انگلیسی و عربی

خلاصه عملکرد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در بخش ICT در دولت یازدهم

الف: زیرساخت ها

- جبران عقب ماندگی های زیرساخت ICT و تکمیل برنامه پنج ساله پنجم از حدود ۱۵ درصد به ۱۰۰ درصد
- توسعه و ایجاد شبکه اصلی فیبرنوری کشور از ۵۱۴۹۷ کیلومتر به ۶۲۶۰۲ کیلومتر (۱۱۱۰۵ کیلومتر)
- توسعه شبکه انتقال کشور از ۹۰۰ گیگابیت بر ثانیه به ۱۰۰۴۱ گیگابیت بر ثانیه (۱۱ برابر)
- توسعه شبکه پهن باند داخلی از ۶۲۴ گیگابیت بر ثانیه به ۶۸۰۰ گیگابیت بر ثانیه (۱۰ برابر)
- توسعه ترانزیت ترافیک بین الملل ۱۱۶ گیگابیت بر ثانیه به ۵۵۸ گیگابیت بر ثانیه (۵ برابر)
- توسعه مراکز داده استانی از ۴ مرکز به ۱۹ مرکز
- توسعه مراکز تبادل ترافیک از ۱ مرکز به ۸ مرکز
- راه اندازی شبکه توزیع محتوا (CDN) ۷ مورد
- کاهش قیمت تعرفه سرویس های زیرساختی جهت ایجاد فضای مناسب برای تولید محتوای داخل
- تأمین امنیت شبکه و پالایش محتوای موجود با اجرای پروژه های صیانت فرهنگی - اجتماعی با بهره گیری از سامانه های پالایش هوشمند (فاز ۱ و ۲) و سامانه های مدیریتی
- شفاف سازی و اطلاع رسانی شاخص های کیفی شبکه جهت تحقق شهروندمداری
- جداسازی دروازه ارتباطات بین الملل از شبکه ملی اطلاعات
- توسعه دروازه های توزیع اینترنت بین الملل از ۱ مرکز به ۴ مرکز با رعایت کلیه الزامات امنیتی
- افزایش سرعت و کیفیت ارتباطات و مدیریت بهینه ترافیک
- ایجاد زیرساخت سامانه بانکداری الکترونیک متمرکز بومی در روستاها و نقاط کمتر توسعه یافته (سامانه سکه)

ب: دسترسی

- توسعه دسترسی پرسرعت (ثابت و سیار) از ۵,۳ میلیون مشترک به ۴۳ میلیون نفر (۸ برابر)
- تعداد شهرهای دارای نسل سوم تلفن همراه از ۴ شهر به ۹۰۰ شهر (۲۲۵ برابر)

- تعداد شهرهای دارای نسل چهارم تلفن همراه از صفر شهر به ۷۴۲ شهر
- افزایش تعداد روستاهای دارای دسترسی پرسرعت به شبکه ملی اطلاعات از صفر روستا به ۲۷۳۹۷ روستا
- افزایش ضریب نفوذ تلفن همراه از ۷۸ درصد به ۱۰۲ درصد و تلفن ثابت از ۳۶ درصد به ۳۹ درصد
- افزایش پوشش جغرافیایی پایش طیف فرکانس از ۳۷ درصد به ۶۱ درصد و پوشش باندی از ۲۶,۵ گیگاهرتز به ۱۱۰ گیگاهرتز

- تعداد خدمات نوین پستی از ۷ به ۲۴ خدمت
- بهره برداری از فاز دوم شبکه ملی اطلاعات

ج: برنامه آینده تا پایان دولت

- راه اندازی فاز سوم شبکه ملی اطلاعات
- راه اندازی رایانش ابری ملی بر بستر مراکز داده استانی
- تجهیز کلیه شهرهای کشور به نسل سوم تلفن همراه
- توسعه ۳۰۰ شهر دیگر به نسل چهارم تلفن همراه
- فراهم نمودن دسترسی پرسرعت ۴۰۰۰ روستا به شبکه ملی اطلاعات
- بهره برداری از خدمات دولت الکترونیک
- استقرار ۱۰۰۰ دستگاه عابریانک در روستاهای بالای ۷۰ خانوار کشور
- راه اندازی سامانه های پالایش هوشمند (فاز ۳)

رویکردها و برنامه

۱. مقدمه

ما در مرز یک انقلاب فناوری ایستاده ایم که روش زندگی، کار و پیوند ما با دیگران را از بنیان دگرگون می سازد. این دگرگونی در اندازه، گستردگی و پیچیدگی با هیچ یک از آزموده های پیشین بشر سنجیدنی نیست. ما هنوز نمی دانیم این پدیده چگونه نمایان می شود، ولی یک چیز روشن است، واکنش به آن باید فراگیر و یکپارچه باشد و همه کسانی که در سیاست جهانی سهم دارند، از بخش های دولتی و خصوصی تا دانشگاه ها و نهادهای مردمی را در برگیرد.

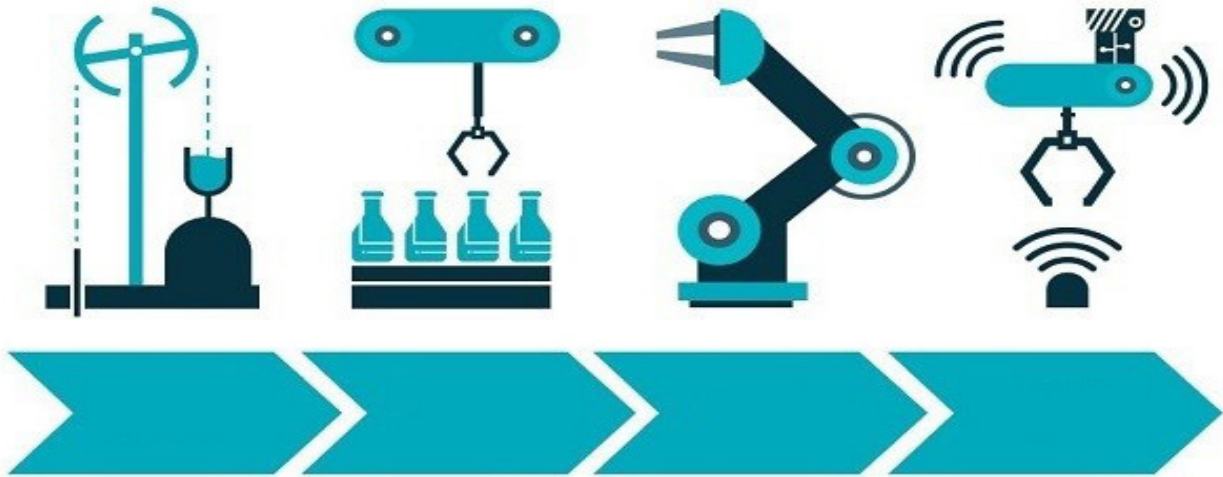
امروز و در عصر جدید انقلاب داده ها، بیش از پیش درمی یابیم که ارتباطات و فناوری اطلاعات به خودی خود هدف نهایی نیست، بلکه ایفاگر اثری واقعی در اقتصاد و جامعه می باشد. این همان موضوعی است که در نهایت متولیان امر را به داشتن یک نگاه و برنامه راهبردی مشخص در عرصه دیجیتال ملزم می نماید. در سالهای اخیر و با ظهور فناوری های عمومی، نحوه اداره حکومت، ادامه روند فعالیتی کسب و کارها، چگونگی مشارکت سیاسی شهروندان و طرز نگاه به انسجام اجتماعی بیش از گذشته دستخوش تغییر و تحول سریع و اساسی شده است و این امر ضرورت تعهد و پایبندی حداکثری تمامی ارکان نظام به اجرای صحیح و اصولی برنامه های توسعه ای با رویکرد فراگیری دیجیتالی را برای این بخش و کل کشور می طلبد تا در تکاپوی این تغییر رویکردها، مدل ها و کاربرد های توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات، مسیری شفاف برای قدرتمندتر شدن، در دسترس تر بودن و گسترده تر شدن و نیز افزایش رقابت، توانمند سازی توسعه و دستیابی به پیشرفت در تمام سطوح جامعه و کشور مهیا گردد. این برنامه با رویکرد فرصت محوری و استفاده حداکثری از انقلاب دیجیتالی، ضمن تحلیل وضع موجود (عوامل درونی و محیطی)، بررسی اسناد بالادستی و شناسایی موضوعات استراتژیک، نسبت به تدوین چشم انداز، استراتژی کلان، اهداف کلان، راهبردها، اهداف خرد استراتژیک و سیاستهای اجرایی تحقق آنها، اقدام نموده است.

۲. بررسی تحولات جهانی ارتباطات و فناوری اطلاعات

با کشف نیروی بخار، تولید مکانیزه بوجود آمد (انقلاب صنعتی اول) و با کشف نیروی برق، تولید انبوه (انقلاب صنعتی دوم) و با استفاده از الکترونیک و فناوری اطلاعات، تولید خودکار (انقلاب صنعتی سوم) شکل گرفت. اکنون انقلاب چهارم که بر پایه انقلاب سوم بنا می شود، انقلاب دیجیتالی است که از میانه سده پیشین آغاز شده است و با «هم آمیزی فناوری ها» شناخته می شود، به گونه ای که مرزهای میان قلمروهای فیزیکی، دیجیتالی و بیولوژیکی را برداشته و به سمت همگرایی می رود.

شتاب انقلاب دیجیتالی به صورت فزاینده (نمایی) بوده و با سه ویژگی سرعت، گستردگی و تاثیر بر ساختارها، تقریباً در همه صنعت ها و در همه کشورها دگرگونی پدید می آورد. گستردگی و ژرفای این دگرگونی ها سرآغاز دگرگونی همه ساختارهای

تولید، مدیریت و حکومت ورزی است. توانایی پیوند میلیاردی مردم، از راه تلفن همراه، با توان بالای پردازش و گنجایش بسیار و دسترسی به دانش، امکاناتی بیکران پدید می‌آورد و این امکانات با پدیدار شدن پیشرفت های فناوری در رشته هایی مانند هوش مصنوعی، رباتیک، همه چیز در شبکه، خودروهای خودکار، چاپ سه بعدی، فناوری نانو، بیوتکنولوژی، دانش مواد، ذخیره انرژی و محاسبات کوانتومی چند برابر خواهد شد.

مهم ترین فناوری‌هایی که در عصر انقلاب دیجیتالی، ظهور و تجلی بیشتری می یابند شامل ۵ دسته فناوری به شرح ذیل می‌باشد:

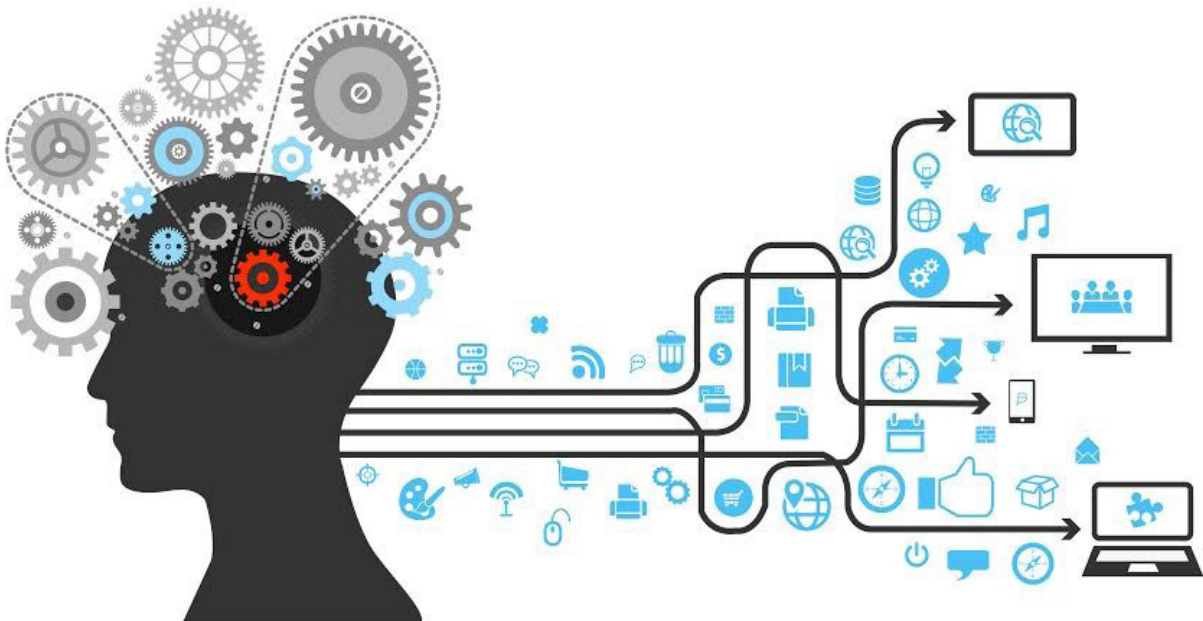
۱- اینترنت اشیا (IOT): این فناوری منجر به اتصال مجموعه عظیمی از دستگاه ها و سنسورها و تجهیزات به سیستم های محاسباتی در بستر اینترنت می شود در حال حاضر بیش از ۹ میلیارد دستگاه به اینترنت متصل می باشند که طبق تخمین ها به میزان ۵۰ میلیارد دستگاه در سال ۲۰۲۵ خواهد رسید و حجم عظیمی از داده ها را بر روی شبکه ارتباطی تولید می کند. تخمین ها نشان می دهد در سال ۲۰۲۵ این فناوری توان جذب و ایجاد بالغ بر ۱۱,۱-۳,۹ تریلیون دلار درآمد در سال خواهد داشت.

۴- فناوریهای نوین موبایل (5G) این فناوری منجر به افزایش میزان سرعت و کیفیت و قابلیت تحرک داده شده و روندهای توسعه بی سیم با سرعت در سطح جهان ادامه یافته و در حال حاضر حدود ۷ میلیارد مشترک تلفن همراه وجود دارد که پیش بینی ها نشان می دهد این تعداد به ۴۸ میلیارد مشترک شامل اشخاص و ماشین در سال ۲۰۲۵ خواهد رسید.

۵- هوش مصنوعی (A.I): این فناوری به منظور تحقق همگرایی بین فناوری های فیزیکی، دیجیتالی و بیولوژیکی ایجاد شده که عبارتست است از سیستمی که می تواند از خود واکنشی نظیر واکنش هوشمند انسانی نشان دهد.

۳. تحلیل وضع موجود بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در ایران

۱,۳. تحلیل عوامل درونی

۱,۱,۳. تحلیل متغیرهای اقتصادی

با مطالعات تطبیقی داخلی و بین المللی صورت پذیرفته و با توجه به مدل به کار گرفته شده در تدوین برنامه ششم توسعه کشور، تعریف ارتباطات و فناوری اطلاعات از منظر OECD، به عنوان یک الگوی مناسب مد نظر قرار گرفته، که مشتمل بر ۴ زیر بخش به شرح ذیل می باشد:

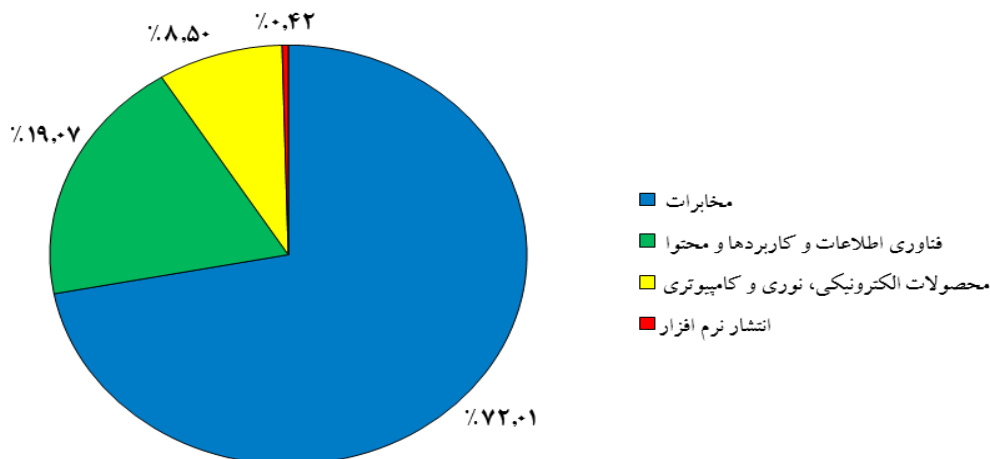
۱- محصولات الکترونیکی، نوری و کامپیوتری (Computer, electronic and optical products)

۲- مخابرات (Telecommunications)

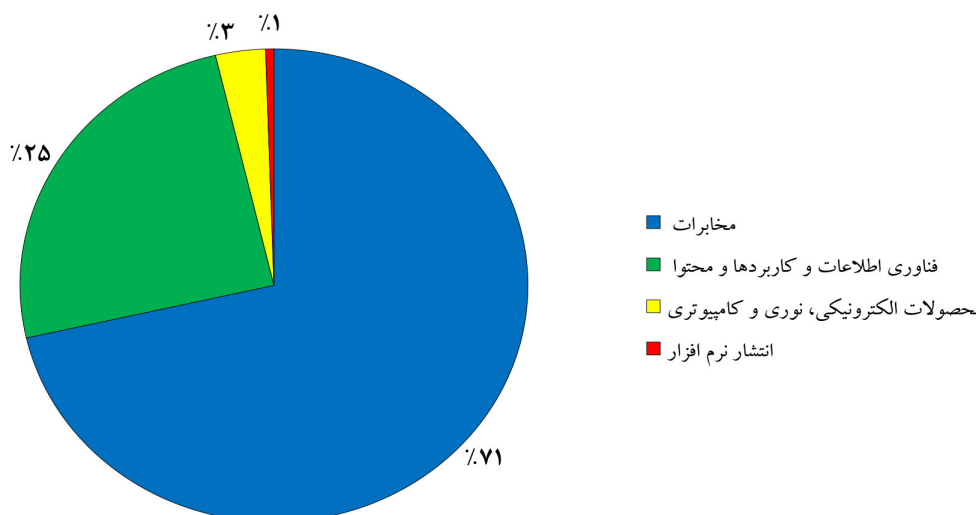
۳- انتشار نرم افزار (Software publishing)

۴- فناوری اطلاعات و کاربردها و محتوا (IT and other information services)

برآورد حجم بازار این ۴ زیر بخش در سال ۱۳۹۵ بالغ بر ۳۶۰ هزار میلیارد ریال بوده که سهم هر کدام به شرح نمودار ذیل آمده است:

همانطور که مشاهده می شود در حال حاضر سهم بازار مخابرات ۷۲ درصد و سهم بازار فناوری اطلاعات و کاربردها و محتوا ۱۹ درصد از کل بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات می باشد و دو بخش دیگر مجموعاً ۹ درصد سهم بازار (۸٫۵ درصد محصولات الکترونیکی، نوری و کامپیوتری و حدود نیم درصد انتشار نرم افزار) ارتباطات و فناوری اطلاعات را در اختیار دارند. یکی از عوامل اساسی رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه، رشد ارزش افزوده بخش ICT و تاثیر آن در ارتقای بهره‌وری می باشد. در این برنامه برآوردی از میزان ارزش افزوده زیرگروه های مدل اتخاذی ارائه گردیده است. بر مبنای محاسبات انجام شده مطابق با نمودار زیر تا پایان سال ۱۳۹۵ سهم ارزش افزوده زیر بخش مخابرات ۷۱ درصد و سهم ارزش افزوده زیر بخش فناوری اطلاعات و کاربردها و محتوا ۲۵ درصد از کل بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات می باشد و دو زیر بخش دیگر مجموعاً ۴ درصد سهم بازار ارتباطات و فناوری اطلاعات (۳ درصد محصولات الکترونیکی، نوری و کامپیوتری و ۱ درصد انتشار نرم افزار) را در اختیار دارند.

مقایسه آماری سهم بازار و سهم ارزش افزوده مطرح شده در فوق نشان می دهد فعالیتهای زیر بخش فناوری اطلاعات و کاربردها و محتوا به دلیل پایین بودن مصارف واسط جزء فعالیتهای با ارزش افزوده بالا تلقی شده و می تواند محور اصلی توسعه بخش قرار گیرد.

۲,۱,۳. تحلیل شاخص های کلیدی بخش

بررسی شاخص های توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات اتحادیه بین المللی مخابراتی (IDI) و شاخص توسعه دولت الکترونیک سازمان ملل متحد (EGDI) و دو شاخص کلیدی مرتبط با پهن باند به تفکیک منطقه MENA و جهان در جدول زیر در سال ۱۳۹۵ انجام شده است.

ردیف	عنوان شاخص	واحد سنجش	عملکرد کشور	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
۱	ICT Development Index (IDI)	مقدار	۴,۹۹	۱۶	۸۹
۲	Electronic Government Development Index (EGDI)	مقدار	۰,۴۶	۱۴	۱۰۶
۳	برآورد پهنای باند اینترنت بین الملل کشور به ازای هر کاربر اینترنت	کیلوبیت بر ثانیه	۱۵	-	-
۴	برآورد ضریب نفوذ مشترکین پهن باند (ثابت و سیار)	درصد	۴۵	-	-

۳,۱,۳. تحلیل عوامل بحرانی موفقیت (CSFs)

بر اساس بررسی های بعمل آمده و مطالعه مستندات و شواهد و نظرات خبرگان ، چهار عامل ذیل بعنوان عوامل بحرانی موجود برای توفیق در توسعه بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات می باشند:

- ۱- عدم توسعه زیربخش فناوری اطلاعات، کاربردها و محتوای بومی متناسب با توسعه زیربخش مخابرات
- ۲- عدم توسعه متناسب لایه دسترسی در زیربخش مخابرات
- ۳- ضعف مهارتی نیروی انسانی در توسعه و کاربرد فناوری اطلاعات
- ۴- پایین بودن سرعت و کیفیت خدمات پهن باند و بالا بودن قیمت آن با توجه به مدل توزیع

۲,۳. تحلیل ذینفعان

ذینفعان بخش را به سه دسته کلی ذیل می توان طبقه بندی و تعامل لازم را با آنها برقرار نمود:

- ذینفعان اصلی: ارکان اصلی حاکمیت
- ذینفعان کلیدی: گروه های مرجع فکری (سیاسی، اجتماعی، علمی، فرهنگی و اقتصادی)، مردم به ویژه زنان و جوانان و ارائه دهندگان خدمات فاوا
- ذینفعان محیطی: نیروهای مسلح سازمان صدا و سیما، تأمین کنندگان و عمده فروشان تجهیزات و نرم افزار و ارائه دهندگان خدمات و پیمانکاران

با بررسی و تحلیل انجام شده، مهمترین انتظارات ذی نفعان اصلی بخش به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱- تسریع در توسعه شبکه ملی اطلاعات و کاربردهای بومی آن با تأکید بر امنیت و صیانت اجتماعی و فرهنگی
- ۲- توسعه خدمات پهنای باند با کیفیت و سرعت بالا و قیمت مطلوب به صورت متوازن برای آحاد مردم درمقایسه با کشورهای منطقه و جهان
- ۳- حضور و کسب سهم از بازارهای منطقه ای و بین المللی
- ۴- توسعه و استقرار کامل دولت الکترونیک و شفاف سازی و دسترسی آزاد اطلاعات
- ۵- توسعه اقتصادی زیربخش مخابرات در برنامه ششم متوسط رشد ارزش افزوده ۱۹,۴ درصد
- ۶- ایجاد فرصتهای شغلی جدید

۳,۳. تحلیل عوامل محیطی

بدین منظور تحلیل عوامل محیطی حاکم بر بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات، با استفاده از ابزار PESTEL، مورد بررسی و پژوهش قرار گرفته که منجر به استخراج فرصتها و تهدیدهایی به شرح ذیل می‌باشد:

الف- فرصتها:

- روابط و وجاهت بین المللی کشور پس از اجرای برجام
- روابط با کشورهای مسلمان و منطقه
- شتاب فزاینده (نمایی) انقلاب دیجیتالی
- وجود پتانسیلهای جوان کشور برای توسعه فضای مجازی
- موقعیت ژئوپلیتیک کشور بعنوان نقطه امن و با ثبات
- توجه ویژه حاکمیت به بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- تقاضای روزافزون مردم برای استفاده از خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات

ب- تهدیدها:

- عدم تطابق نظام آموزشی و مهارتی با نیازهای روز و آینده
- پایین بودن سطح فناوری داخلی نسبت به متوسط جهانی
- عدم وجود نظام حقوقی و مقرراتی مناسب برای رعایت مالکیت معنوی در فضای مجازی
- تهدید حریم خصوصی انسانها با توسعه انقلاب دیجیتالی و فراهم شدن امکان جستجو و از دست رفتن مهار داده های شخصی و احتمال فراهم آمدن زمینه آسیب به زندگی درونی
- عدم وجود بازار شفاف و مناسبات حقوقی و مقررات مربوطه جهت فعالیت بخش خصوصی و کسب و کارهای نوین
- بویژه در توسعه کاربردهای فناوری اطلاعات و محتوای بومی
- مقاومت و ایستایی بخشهای مختلف حاکمیت جهت استفاده از شیوه نوین ارائه خدمات هوشمند

۴,۳. بررسی اسناد بالادستی مرتبط با بخش

الف- بندهای مرتبط مندرج در سیاستهای کلی برنامه ششم توسعه کشور

۳۲- کسب جایگاه برتر منطقه در توسعه دولت الکترونیک در بستر شبکه ملی اطلاعات.

۳۳- توسعه محتوی در فضای مجازی براساس نقشه مهندسی فرهنگی کشور تا حداقل پنج برابر وضعیت کنونی و بومی سازی شبکه های اجتماعی.

۳۴- ایجاد، تکمیل و توسعه شبکه ملی اطلاعات و تأمین امنیت آن، تسلط بر دروازه های ورودی و خروجی فضای مجازی و پالایش هوشمند آن و ساماندهی، احراز هویت و تحول در شاخص ترافیکی شبکه به طوری که ۵۰ درصد آن داخلی باشد.

۳۵- بهره گیری از موقعیت ممتاز کشور با هدف تبدیل ایران به مرکز تبادلات پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و گسترش حضور در بازارهای بین المللی.

۳۶- حضور مؤثر و هدفمند در تعاملات بین المللی فضای مجازی.

۳۷- افزایش سهم سرمایه گذاری زیرساختی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات تا رسیدن به سطح کشورهای برتر منطقه.

۳۸- توسعه فناوری فضایی با طراحی، ساخت، آزمون، پرتاب و بهره برداری از سامانه های فضایی و حفظ و بهره برداری حداکثری از نقاط مداری کشور.

ب- مواد مرتبط مندرج در قانون برنامه ششم توسعه کشور

ماده ۶۷- بندهای الف، ب، پ، ت، ث و ج شامل موضوعهای:

افزایش ظرفیت انتقال (ترانزیت) پهنای باند، زیرساخت های خدمات الکترونیکی در مناطق محروم و روستایی، یکپارچگی شبکه ملی اطلاعات و افزایش بهره وری زیرساخت های ارتباطی کشور، الکترونیکی کردن کلیه فرآیندها و خدمات با قابلیت الکترونیکی و تکمیل بانک های اطلاعاتی مربوط، نظام جامع آمارهای ثبتی و شبکه ملی آمار ایران، امکان تبادل الکترونیکی اطلاعات و پاسخگویی الکترونیکی به استعلام های مورد نیاز و توسعه دولت الکترونیک و عرضه خدمات الکترونیکی و نیز توسعه و استقرار خزانه داری الکترونیکی و اصالت بخشیدن به اسناد الکترونیکی

ماده ۶۸- بندهای الف، ب، پ، ت، ث، ج، چ، ح، خ و د، شامل موضوعهای:

ایجاد نظام اطلاعات استنادپذیر الکترونیکی و کمک به مقابله با جعل، پایش شاخصهای توسعه کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات و دولت الکترونیک، گسترش متوازن زیرساخت های فنی محتوا و خدمات و دولت الکترونیک، کاهش حداقل دوازده و نیم درصد (۱۲/۵٪) سالانه از مراجعه حضوری، حداقل هفت و نیم درصد (۷/۵٪) رشد سالانه الکترونیکی نمودن معاملات و تجارت کالا و خدمات کشور، دوبرابر کردن محتوای مناسب رقومی (دیجیتال)، الکترونیکی نمودن امور سازمان بورس و اوراق بهادار، سامانه های مالیات الکترونیکی، معاملات دولتی الکترونیکی (شامل مناقصه، مزایده، خرید کالا) و سلامت الکترونیکی، افزایش خدمات و فعالیت دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات (ICT) روستایی با استفاده از مشارکت بخش خصوصی، ایجاد

تسهیلات برای کارورهای (اپراتورهای) پستی نسبت به راه‌اندازی و ارائه خدمات راساً یا توسط دیگر اپراتورها در ایستگاههای راه آهن، بنادر، فرودگاههای بین‌المللی و پایانه‌های مرزی کشور

ماده ۶۹- موضوع: هوشمندسازی مدارس، امکان دسترسی الکترونیک (سخت‌افزاری- نرم‌افزاری و محتوا) به کتب درسی، کمک آموزشی، رفع اشکال، آزمون و مشاوره تحصیلی، بازپهای رایانه‌ای آموزشی، استعدادسنجی، آموزش مهارت‌های حرفه‌ای، مهارت‌های فنی و اجتماعی به‌صورت رایگان برای کلیه دانش‌آموزان شهرهای زیر بیست هزار نفر و روستاها و حاشیه شهرهای بزرگ

پ- بندهای مرتبط مندرج در سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

۲. پیشتازی اقتصاد دانش بنیان، پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقاء جایگاه جهانی کشور و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش‌بنیان در منطقه.

۳. محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استانها و به کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور.

۶. افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (بویژه در اقلام وارداتی)، و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص.

۱۹. شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

ت- سند تبیین الزامات شبکه ملی اطلاعات مصوب شورای عالی فضای مجازی شامل :

- ۱- زیرساخت‌های ارتباطی فضای مجازی کشور
- ۲- استقلال شبکه ملی اطلاعات
- ۳- مدیریت شبکه ملی اطلاعات
- ۴- خدمات شبکه ملی اطلاعات
- ۵- سالم‌سازی و امنیت شبکه ملی اطلاعات
- ۶- تعرفه و مدل اقتصادی شبکه ملی اطلاعات
- ۷- الزامات فرهنگی شبکه ملی اطلاعات

۵,۳. موضوعات استراتژیک

با توجه تحلیل عوامل درونی و محیطی بخش، اصلی ترین موضوعهای استراتژیک بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات به شرح ذیل می باشند:

- ۱- توسعه فناوری اطلاعات و کاربردها و محتوای بومی با رویکرد اقتصادی و تجاری و توسعه کسب و کارهای نوین
- ۲- توسعه شبکه های مخابراتی متناسب با تقاضا همراه با افزایش سرعت و کیفیت و کاهش قیمت خدمات
- ۳- کسب سهم بازارهای منطقه ای و بین المللی پهنای باند
- ۴- توسعه مهارتهای نیروی انسانی در توسعه و کاربرد فاوا

۴. برنامه چهار ساله وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

۴,۱. چشم انداز

«توانمند سازی کشور و مردم با افزایش آگاهی جمعی و اخلاقی مبتنی بر خلاقیت، همدلی و مسئولیت پذیری برای بهره مندی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و زیست محیطی از انقلاب دیجیتال»

۴,۲. استراتژی کلان

« اتخاذ رویکرد فرصت محوری به توسعه اقتصاد دیجیتالی مبتنی بر فناوری اطلاعات و کاربردها و محتوای بومی بر بستر شبکه ملی اطلاعات»

۴,۳. اهداف کلان استراتژیک

- ۱- توسعه متوازن ، عادلانه، امن، ایمن و پایدار دسترسی پهن باند به شبکه ملی اطلاعات با رعایت صیانت اجتماعی و فرهنگی و متناسب با تقاضا با افزایش سرعت و کیفیت و کاهش قیمت خدمات پهن باند (سیاستهای کلی و قانون برنامه ششم)
- ۲- افزایش رشد ارزش افزوده زیر بخش مخابرات معادل ۱۹,۴ درصد (قانون برنامه ششم) و گسترش بازار آن به دو و نیم (۲,۵) برابر سال ۱۳۹۵
- ۳- هوشمند سازی دولت ، شفاف سازی و دسترسی آزاد به اطلاعات و توسعه فناوری اطلاعات و کاربردها و محتوای بومی با رویکرد اقتصادی و تجاری و توسعه کسب و کارهای نوین (سیاستهای کلی برنامه ششم)
- ۴- تحقق اقتصاد دیجیتالی با رویکرد اقتصاد مقاومتی و دانش بنیان با افزایش رشد ارزش افزوده زیر بخش فناوری اطلاعات حداقل معادل ۴۲ درصد و گسترش بازار آن بیش از ۵ برابر سال ۱۳۹۵ و ایجاد فرصتهای شغلی جدید
- ۵- بهره گیری از موقعیت ممتاز کشور با هدف تبدیل ایران به مرکز تبادلات پستی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و گسترش حضور در بازارهای بین المللی (سیاستهای کلی برنامه ششم و قانون برنامه ششم)
- ۶- توسعه فناوری فضایی با طراحی، ساخت، آزمون، پرتاب و بهره برداری از سامانه های فضایی و حفظ و بهره برداری حداکثری از نقاط مداری کشور. (سیاستهای کلی برنامه ششم و قانون برنامه ششم)

۴.۴. راهبردها

- ۱- همگرایی در سیاستها، تصمیمات و اقدامات با نهادهای بالادستی به ویژه شورای عالی فضای مجازی
- ۲- رفع انحصار طبیعی جهت شکل گیری بازار رقابتی در توسعه شبکه دسترسی
- ۳- شفاف سازی مناسبات بازار و مقررات زدایی و آزادسازی و رفع انحصار برای توسعه سرویسهای نوین پهن باند به ویژه محتوای بومی بر بستر شبکه ملی اطلاعات
- ۴- حمایت تحقیقاتی، مقررات گذاری و شفاف سازی مناسبات بازار برای توسعه کاربردهای فناوریهای نوین مخابراتی از قبیل: 5G، Cloud، Big Data، IOT
- ۵- حمایت لازم برای توسعه زیرساختهای نوین مهارت آموزی جهت توسعه کاربردهای فناوری اطلاعات و محتوای بومی
- ۶- ایجاد زیرساختهای نهادی مناسب شامل پولی، مالی، سرمایه و نظام بیمه و مالیات برای توسعه کسب و کارهای مبتنی بر فناوری اطلاعات با تأکید بر تولید و عرضه محتوای بومی و ایجاد فرصتهای شغلی جدید و استفاده حداکثری از ظرفیت پست بانک به عنوان بانک تخصصی بخش
- ۷- ایجاد فضای رقابتی و حمایت و مقررات گذاری مناسب جهت ایجاد اپراتورهای غیر دولتی ارائه کننده خدمات دولت الکترونیکی، سلامت الکترونیکی، کسب و کار الکترونیکی و یادگیری الکترونیکی
- ۸- سازماندهی، مدیریت و نظارت مناسب و مستمر با تقسیم کار شفاف جهت تحقق هوشمند سازی دولت و شفاف سازی نظام اداری
- ۹- توسعه خدمات نوین پستی به عنوان اصلی ترین بستر فیزیکی تحقق دولت الکترونیک و اینترنت اشیا (IOT)
- ۱۰- ایجاد شرکت ترانزیت (انتقال) پهنای باند بین الملل و خدمات مرتبط جهت مشارکت و سرمایه گذاری مشترک با شرکتهای خصوصی و خارجی
- ۱۱- استفاده بهینه و حداکثری از نقاط مداری با تأکید بر مزیتهای اقتصادی و تخصصی برای توسعه صنعت فضایی

۴.۵. اهداف خرد استراتژیک

- ۱- دسترسی ۸۰ درصد خانوارها به پهن باند
- ۲- افزایش سرعت دسترسی مشترک به حداقل ۲۰ مگابیت بر ثانیه
- ۳- حداقل کردن هزینه پهنای باند اتصال شبکه های توزیع محتوای بومی
- ۴- تامین صد درصدی زیرساختهای ارتباطی، اطلاعاتی و مقرراتی جهت تحقق دولت هوشمند
- ۵- رصد، پژوهش و ارتقاء دانش در فناوریهای نوین از جمله: نسل پنجم تلفن همراه، دادههای عظیم، پردازش ابری، اینترنت اشیا
- ۶- برقراری امکان دسترسی پرسرعت به ۹۰ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار
- ۷- تامین زیرساختهای خدمات الکترونیکی دولت برای ۸۰ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار کشور
- ۸- افزایش سهم در آمدی خدمات نوین پستی

- ۹- افزایش ظرفیت ترانزیت ترافیک به ۳۰ ترا بیت بر ثانیه
- ۱۰- استقرار ۱۰۰ درصدی سامانه صیانت اجتماعی
- ۱۱- رصد و پژوهش فناوری های نوین فضایی به منظور استفاده اقتصادی و صلح آمیز از فضای ماورا جو
- ۱۲- خرید و بهره‌برداری دو ماهواره مخابراتی و سنجش از راه دور

۶.۴. سیاست های اجرایی

- ۱- آزادسازی فعالیتها و استفاده حداکثری از ظرفیت بخش خصوصی
- ۲- اولویت بکارگیری محصولات راهبردی تولید داخل جهت تحقق اقتصاد مقاومتی در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ۳- استفاده از روشهای تأمین منابع مالی پروژه ها به شیوه مشارکت عمومی خصوصی (PPP)
- ۴- ارتقا و کارآمد نمودن نظامها و زیرساختهای تنظیم مقرراتی و نظارتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ۵- استفاده اقتصادی از منابع حیاتی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات از قبیل: فرکانس رادیویی، آدرس و دامنه اینترنتی و تخصیص شماره و اعمال مدیریت کارآمد
- ۶- استفاده حداکثری از ظرفیت پتانسیلهای جوان کشور برای شکل گیری اقتصاد دیجیتالی و توسعه فضای مجازی بومی
- ۷- پیگیری ایجاد نظام حقوقی و مقرراتی شفاف برای رعایت مالکیت معنوی در فضای مجازی
- ۸- تلاش و پیگیری جهت ایجاد هماهنگی، همکاری، خلاقیت، همدلی و مسئولیت پذیری بین همه ارکان حاکمیت، بخشهای دولتی و خصوصی، دانشگاهها، سازمانهای مردم نهاد و آحاد جامعه برای تعریف مجدد مرزهای اخلاق و معنویت و افزایش آگاهی جمعی و اخلاقی برای پاسداری از ارزشهای انسانی و حفظ حریم خصوصی انسانها در فضای مجازی
- ۹- اجازه ورود شبکه‌های جهانی تحویل محتوا (CDN) و شبکه‌های اجتماعی در داخل در چارچوب قوانین و مقررات کشور
- ۱۰- روزآمد نمودن مصادیق خدمات عمومی اجباری ICT با توجه به آمایش سرزمین
- ۱۱- شفاف‌سازی و بهبود محیط کسب و کار برای ارائه کنندگان خدمات نوین ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ۱۲- تسلط بر دروازه‌های ورودی و خروجی ارتباطی کشور
- ۱۳- توزیع سامانه‌های صیانت اجتماعی در لایه دسترسی
- ۱۴- مشارکت و همکاری با اپراتورها و سازندگان خارجی فناوریهای فضایی
- ۱۵- مشارکت با بخش غیردولتی (داخلی و خارجی) جهت خرید ماهواره ملی

